

01. GİRİŞ CÜMLESİ TAKTİĞİ

Kod: Metnin bağımsız ilk cümlesidir. Bağlayıcı kelime **BARINDIRMAZ!**

Tuzağı: "Bu yüzden, nitekim, oysa, çünkü, yani" ifadeleri giriş cümlesinde **BULUNMAZ**.

03. SONUÇ CÜMLESİ TAKTİĞİ

Kod: Metni özetleyen son darbedir; ana fikri net ilan eder.

Örn: "Özetle, kısacası, sonuç olarak, demek ki, bundan dolayı..."

05. AKIŞI BOZAN CÜMLE ALGORİTMASI

Taktiği: Metnin genel konusundan farklı bir nüansa sapan "davetsiz misafir" cümledir.

Test Et: Cümleyi çıkardığında öncesi ve sonrası sorunsuz birbirine bağlanmalıdır.

07. PARAGRAF TAMAMLAMA (BOŞLUK)

Taktiği: Boşluk baştaysa genel giriş; ortadaysa anlam köprüsü; sondaysa sonuç cümlesidir.

Örn: Boşluğun hemen öncesi ve sonrasındaki bağlaç takibi yapılır.

09. "Ö-B-A-T" ANLATIM BİÇİMLERİ ŞİFRESİ

Kod: Ö (Öyküleme), B (Betimleme), A (Açıklama), T (Tartışma).

Örn: Hareket varsa Öyküleme, Resim varsa Betimleme, Bilgi varsa Açıklama!

11. BETİMLEME (FOTOĞRAF İLKESİ)

Kod: Niteleme sıfatlarıyla zihinde fotoğraf karesi çizmektir (Zaman dondurulur).

Nesnel vs Öznel: Açıklayıcı (Fotoğraf tarafsızlığı) vs izlenimsel (Duygusal yorum).

13. TARTIŞMA (İLKELERİ)

Kod: Yerleşmiş kanıyı çürütüp okuru ikna etme üslubudur (Zıt görüş bulunur).

İpuçları: "Oysa, aksine, sanıldığı gibi değil, bence, diyebiliriz ki".

15. TANIMLAMA (-DIR/-DİR YÜKLEMİ)

Kod: "Bu nedir / Bu kimdir" sorusunun cevabıdır; öznel veya nesnel olabilir.

Örn: "Edebiyat, duygu ve düşüncelerin dille yapılan estetik dansıdır."

17. KARŞILAŞTIRMA (EN, DAHA, GÖRE)

Kod: İki unsurun kıyaslanmasıdır. "En, daha, ise, oysa, göre" kelimeleri aranır.

Örn: "Roman kurgu bakımından öyküye göre daha geniş bir zamana yayılır."

19. SAYISAL VERİLERDEN YARARLANMA

Kod: İnanırcılığı artırmak için anket, yüzde ve istatistiki rakam sunmaktır.

Örn: "Yapılan araştırmada gençlerin %65'inin okuma oranı artmıştır."

21. İLAHİ VS GÖZLEMCİ BAKIŞ AÇISI

Kod: Kahramanın aklından geçen planı/iç dünyasını yazıyorsa İLAHİ (HÂKİM);

Örn: Kamera gibi sadece dış eylemleri izleyip yazıyorsa GÖZLEMCİ bakış açısıdır.

23. DUYULAR ARASI AKTARMA & SOMUTLAŞTIRMA

Kod: Bir duyu başka duyu yerine geçer (Sıcak ses: Dokunma→İşitme).

Somutlaştırma: Soyut kavramı nesneleştirmektir ("Yalnızlık soğuk bir palto gibidir").

25. ÖSYM PARAGRAF SÖZLÜĞÜ - 1

Kod: Kanıksamak: Alışmak; Yadsımak: İnkâr etmek; Salık Vermek: Öğütlemek.

ÖSYM Sık Sorar: Metindeki terimsel anlamları kavramaktır.

02. GELİŞME CÜMLELERİ ZİNCİRİ

Kod: Giriş cümlesini detaylandırır; zamir, bağlaç ve örneklerle örülür.

Örn: "Söz konusu durum...", "Bu düşünceyi destekleyen...", "Nitekim yazar..."

04. PARAGRAFI İKİYE BÖLME ALGORİTMASI

Taktiği: Düşüncenin yönünün, konunun FARKLI BİR AÇISINA geçtiği ilk cümle bulunur.

Çözüm: O cümle 2. paragrafın bağımsız giriş cümlesidir; bağlaçla başlamaz!

06. CÜMLE YERLEŞTİRME & DEĞİŞTİRME

Taktiği: Yerleşecek cümlelerin içindeki "bu, bunlar, nitekim" bağlayıcıları izlenir.

Örn: Öncesindeki ve sonrasındaki anlamsal köprü zamirleri eşleştirilir.

08. İSKELET VE KAS ANALOJİSİ

Mnemonic Kod: Anlatım Biçimi = Metnin İskeletidir (Sadece 1 ana biçim egemendir).

Kas Dokusu: Düşünceyi Geliştirme Yolu = İskeletin üzerindeki ettir (Çok sayıda olabilir).

10. ÖYKÜLEME (K-Z-M-O ŞİFRESİ)

Kod: Olay, Kişi, Zaman, Mekân unsurları hareketli eylem zinciridir (Video filmi).

Örn: "Kıyıyı açtı, içeri girdi ve tezgâhtan kitabı yavaşça aldı."

12. AÇIKLAMA (ÖĞRETİCİLİK)

Kod: Okura doğrudan bilgi aktarmaktır; yalın, net ve nesnel bir dil kullanılır.

Örn: Makale, ders kitabı, ansiklopedi ve bilimsel metinler.

14. "T-Ö-T-K-B-S" GELİŞTİRME YOLLARI

Master Kod: Tanımlama, Örneklendirme, Tanık Gösterme, Karşılaştırma, Benzetme, Sayısal Veri.

Örn: Paragraftaki iddiayı inandırıcı kılan 6 temel yardımcı araçtır.

16. ÖRNEKLENDİRME VS TANIK GÖSTERME

Kod: Soyut iddiayı somutlaştıran isim listesi ÖRNEKLENDİRME'dir.

KRİTİK TUZAK: Kişinin sadece İSMİ varsa Örnekleme; İSMİ + SÖZÜ varsa Tanık Gösterme!

18. BENZETME & ANALOJİ

Kod: Zayıf unsur güçlü olana benzetilerek anlatım pekiştirilir.

Örn: "Kütüphane, sessizliğin hüküm sürdüğü devasa bir kaledir." (Gibi, adeta).

20. SORU KÖKÜ DİKKAT TUZAĞI

Kod: Anlatım biçimi soruluyorsa Ö-B-A-T; Düşünceyi geliştirme yoluyla T-Ö-T-K-B-S!

Dikkat: Şıklarda Öyküleme ile Tanımlama karıştırılmaz!

22. SÖZDE SORU CÜMLELERİ

Kod: Yazar soru sorup cevabını kendi veriyorsa Tartışmacı Anlatım çok güçlüdür.

Amaç: Okuru pasiflikten çıkarıp kendi tarafına çekmektir.

24. ANLATIMIN NİTELİKLERİ (İLKELER)

Kod: Duruluk (Gereksiz sözcük yok), Yalınlık (Süs yok), Açıklık (Netlik).

Örn: Akıcılık (Pürüzsüzlük), Özgünlük (Taklitsizlik), Yoğunluk (Derin anlam).

26. ÖSYM PARAGRAF SÖZLÜĞÜ - 2

Kod: Devinim: Eylemlilik/Hareket; Yetkinlik: Olgunluk; Salt: Yalnızca/Sadece.

Örn: Soru köklerinde çeldirici anahtar sözcüklerdir.